

Verksamhetsplan för samverkan gröna kilar 2025

2025-03-31

Innehåll

Innehåll	2
Inledning	3
Vision och mål	4
Ekonomisk administration	4
Budget 2025	4
Mötesschema 2025.....	6
Aktiviteter och projekt 2025	7
Aktiviteter (A-B).....	7
A. Studieresa	7
B. Genomförande av kommunikationsplan	8
Projekt (1–3)	9
1. Kartläggning av habitatnätverk – våtmarker.....	9
2. Kunskapsutbyte biologisk mångfald – informationsskyltar och inventeringsmaterial	10
3. Rofyllda områden i kilarna – mörkerkartläggning.....	11
Övriga kostnader.....	12

Inledning

De gröna kilarna med skog och natur, som löper in från periferin mot centrum av Storstockholm, har en stor betydelse för att säkerställa viktiga naturfunktioner och ekosystemtjänster. De har också många historiska och pedagogiska värden. Natur av hög kvalitet är en viktig resurs för att göra Stockholmregionen till en attraktiv och levande storstadsregion.

Tre norrortskilar har en gemensam plattform där samarbete sker mellan kommuner och andra aktörer i frågor som rör kunskapsutbyte, information och inspiration.

- **Angarnkilen** delas av Vallentuna, Täby och Österåker kommuner.
- **Bogesundskilen** delas av Vaxholm, Österåker och Täby kommuner.
- **Rösjökilen** delas av Sigtuna, Vallentuna, Upplands Väsby, Täby, Sollentuna och Danderyds kommuner.

Den nuvarande samverkan gröna kilar bildades 2016 som en sammanslagning av tidigare samverkansgrupper som hade uppstått kring kilarna. Dessa i sin tur går tillbaka till början av 2000-talet.

Arbetet bedrivs genom ett rullande värdskap med en värdkommun som ansvarar för möten och budget upprättar förslag till verksamhetsplan med åtgärdsprogram. En bisittande kommun bistår värdkommunen i detta arbete.

Arbetet bedrivs med en styrgrupp bestående av politiker och en projektgrupp bestående av tjänstemän. För att få med sig andra mycket viktiga aktörer finns också en referensgrupp som består av föreningar och andra intressenter kring de gröna kilarna.

Det finns en gemensam plattform framtagen som utförligare beskriver bakgrunden, visionen, huvud- och delmål, organisation, arbetsformer och finansiering inom samverkansgruppen. Se ”*Plattform för samverkan i Angarnkilen, Bogesundskilen och Rösjökilen 2024-2032*”.

Samverkansarbetet ligger i linje med RUF5 2050 (Regional Utvecklingsplan för Stockholms län) och bidrar till ett genomförande av denna plan. Den ligger också i linje med de internationella hållbarhetsmålen i arbetet med Agenda 2030.

Det här är verksamhetsplanen för Samverkan gröna kilar för 2025.

Vision och mål

Den övergripande visionen för Samverkan gröna kilar är:

Kilarna är högt värderade, välbesökta tätortsnära naturområden som bidrar till regionens attraktiva livsmiljö.

De tre huvudmålen med samverkansarbetet är:

1. Kilarna bidrar till en god livsmiljö för alla invånare och har en hög biologisk mångfald.
2. Kilarna är välkända och välbesökta av boende, besökare och verksamma i kommunerna
3. En permanent samverkan har etablerats mellan kommuner och andra aktörer där erfarenhets- och kunskapsutbyte är centralt.

Ekonomisk administration

Styrgruppen för Samverkan gröna kilar utser en kommun som sköter den löpande ekonomin. Syftet är att få en kontinuitet och hålla samman ekonomin genom att den ligger på samma kommun under flera år. I uppdraget ingår löpande ekonomihantering som:

- Utskick av fakturor på årsavgiften.
- Betalning av leverantörsfakturor för verksamhetens aktiviteter och projekt.
- Sammanställa resultaträkning och balansräkning.

Val av kommun för den löpande ekonomihanteringen beslutas årligen av den politiska styrgruppen i samband med årets första styrgruppsmöte. För tillfället ligger detta arbete hos Sollentuna kommun.

Budget 2025

Budget föreslås gemensamt av projektgruppen och presenteras under styrgruppsmöte dec-24. Budgeten diskuterades under den politiska styrgruppen feb - 25 och man valde då att skjuta upp beslut om budget till ett extrainsatta styrgruppsmötet under mars - 25.

Bakgrunden till detta var att projektgruppen, vid tidpunkt för styrgruppsmötet i februari, inväntade ett besked om bidrag för projekt 1 (kartläggning av våtmarker). Budgeten beslutades under styrgruppsmötet mars -25.

Se nästa sida för utfallet från 2024 och budgeten för 2025.

Utfall 2024				
Nr	Verksamhet	Kostnader	Intäkter	Kommentar
	Budget 2024		585 827 kr 190 000 kr 395 827 kr	<i>Total Årsavgifter 2024 Ingående saldo från 2023</i>
	Kostnader 2024	362 188 kr		
	Utfall 2024		223 639 kr	<i>Överförs till 2025</i>
Budgetprognos 2025				
Nr	Verksamhet	Kostnader	Intäkter	Kommentar
	Budget 2025	405 000 kr	413 639 kr	Summering av intäkter och kostnader för 2025.
	Årsavgifter 2025		190 000 kr	<i>Kommunernas avgifter för deltagandet i samverkan.</i>
	Ingående saldo från 2024		223 639 kr	<i>Ingående saldo från 2024.</i>
A	Studieresa	50 000 kr		<i>Utgifter kopplade till studieresan.</i>
B	Genomförande av kommunikationsplan	120 000 kr		
1.	Kartläggning av habitatnätverk - våtmarker	150 000 kr		<i>Uppskattad totalkostnad för projektet är 200 000-250 000 kr, projektkostnaden delas upp på två år: 2025 (150 000 kr) och 2026 (resterande summa).</i>
2.	Kunskapsutbyte biologisk mångfald – informations-skyltar och inventerings-material	80 000 kr		<i>Projektet genomförs under 2025.</i>
3.	Rofyllda områden i kilarna - mörkerkartläggning	0 kr		<i>Projektet undersöks under 2025-2026 och planeras att genomföras under 2027.</i>
	Övriga kostnader	5 000 kr		<i>Fika och förberedelser för mötestillfällen.</i>

Mötesschema 2025

Värdkommun 2025: Vallentuna

Biträdande 2025: Sigtuna

VT 2025				
Januari	Februari	Mars	April	Maj
Projektgrupp 15/1 kl. 13-16	Beslutande Styrgrupp 18/2 kl. 10-12 <i>Beslut kommunikationsplan</i> <i>Beslut datum studieresa</i> <i>Beslut ekonomiansvar</i>	Projektgrupp 10/3 kl. 13-16 Extrainsatt styrgrupps- möte 31/3 kl. 15-16 (via länk) <i>Beslut VP 2025</i>	Referensgrupp 3/4 kl. 15.15-18	Projektgrupp 8/5 kl. 13-16 Studieresa 3/6
<i>Projekt/arbetsgrupper kan också ha möten vid behov</i>				
HT 2025				
Augusti	September	Oktober	November	December
Projektgrupp 26/8 kl. 13-16		Referensgrupp 7/10 kl. 15-18 Projektgrupp 22/10 kl. 13-16		Förberedande Styrgrupp 2/12 kl. 10-12 <i>Uppföljning av VP 2025</i> <i>Uppföljning kommunikationsplan 2025</i> <i>Förslag till VP 2026</i>
<i>Projekt/arbetsgrupper kan också ha möten vid behov</i>				

Antal mötestillfällen:

Styrgruppsmöten: 2 (+ 1 extrainsatt)

Projektgruppsmöten: 5

Referensgruppsmöten: 3

Värdkommunen är sammankallande till samtliga schemalagda möten.

Aktiviteter och projekt 2025

Verksamheten består dels av årligen återkommande aktiviteter (A-B) och dels av projekt (1–3) som kan löpa över begränsad tid. För varje aktivitet och projekt beskrivs åtgärder, vilka kommuner som har samordningsansvaret och budgetmedel för respektive aktivitet och projekt. Sammanställande till arbetsmöten har fetmarkerats.

Denna verksamhetsplan utgår från plattformen för Samverkan gröna kilar. I plattformen beskrivs vision, huvudmål och delmål för samverkansarbetet. De mål som motiverar varje aktivitet och projekt i verksamhetsplanen listas därför också i sitt sammanhang.

Aktiviteter (A-B)

A. Studieresa

En kunskapshöjande och inspirerande studieresa planeras och genomförs under året för Samverkan gröna kilar. Studieresan skall stimulera till kunskaps-, erfarenhetsutbyte och inspiration. Tjänstemän, politiker och medlemmar ur referensgruppen deltar. Kostnaden är kopplad till resmålet och innehållet.

Åtgärd	Samordningsansvar	Budget
Planering sker under 2025 av värdkommunerna efter förutsättningar och önskemål. Tema: Gröna kilarnas framtid och RUFs:en	Vallentuna och Sigtuna	50 000 kr <i>Budget utgår från hyra av buss, lunch samt eventuell inbjudna föreläsare och talare.</i>

Huvudmål

Mål 3: En permanent samverkan är etablerad mellan kommuner och andra aktörer där erfarenhets- och kunskapsutbyte är centralt.

Delmål

1. *Det finns en gemensam målbild över hur kilarna som mellankommunala områden bör bevaras, förvaltas och utvecklas. Samverkan är gränsöverskridande, både geografiskt och tematiskt.*
2. *Samverkan inom kilarna underlättar en effektiv och långsiktig utveckling av grönområden och en avvägning mellan olika intressen. Det finns en uttryckt ambition i aktörernas översiktsplaner, fördjupade översiktsplaner, program mm, att bevara, utveckla och tillgängliggöra kilarna.*
3. *Kilarnas funktioner och värden har preciserats ur både ett regionalt, lokalt och mellankommunalt perspektiv (t ex samband och värden över gränser)*

B. Genomförande av kommunikationsplan

Kilsamverkan ska arbeta kontinuerligt med att öka kunskapen om våra gröna kilar och dess värden. Detta sker inom flera projekt inom Samverkan gröna kilar. Sedan 2023 finns också en övergripande kommunikationsplan framtagen, där det konkretiseras hur vi ska nå ut med denna information. Målen i kommunikationsplanen är kortfattat att kommunicera via:

- Webbplatsen (www.gronakilar.se).
- Kommunala hemsidor och sociala medier.
- Naturkartan.
- Skyltar (i anslutning till natur- och rekreationsområden i kilarna).

Informationen är riktad till allmänheten, offentliga planerare och verksamhetsutövare kring kilarna, se vidare Kommunikationsplan – Samverkan Gröna kilar.

Åtgärd	Samordningsansvar	Budget
Hemsidan: arbete och uppdatering av gröna kilars hemsida.	Täby och Sigtuna	120 000 kr
Naturkartan: fortsatt arbete och inspiration, samt Naturkartancafé.	Österåker och Vallentuna	
Årshjul: ta fram ett årshjul som beskriver olika aktiviteter som ska genomföras inom ramen för kommunikationsplanen.	Sollentuna och Österåker	
Projekt: Slutföra projektet tysta och rofyllda områden i kilarna med ljudkartläggningen.	Danderyd, Österåker, Vallentuna	
Projekt: Tillgängliggöra naturvärdesinventeringar på hemsidan.	Täby, Vallentuna	

Huvudmål

Mål 1. Kilarna bidrar till en god livsmiljö för alla invånare och en hög biologisk mångfald.

Mål 2. Kilarna är välkända och välbesökta av boende, besökare och verksamma i kommunerna.

Delmål

1.4 Boende har god tillgång till tätortsnära natur av hög kvalitet.

2.1 Invånare, besökare och verksamma är väl informerade om kilarnas värden.

2.2 Tillgängligheten till och informationen om kilarna är god för alla invånare och kilarna är välbesökta.

Projekt (1–3)

1. Kartläggning av habitatnätverk – våtmarker

Ett habitatnätverk är ett större nätverk av en livsmiljö (livsmiljö=habitat) som en eller flera organismgrupper kan vara beroende av för sin långsiktiga överlevnad. Mellan ytor med habitat kan det råda mer eller mindre svåra förhållanden för organismerna att ta sig fram. Detta är en naturligt förhållande för de flesta djur och växter i ett landskap.

Människan har dock ibland glesat ur habitat så mycket att det kan förorsaka problem för växter och djur att överleva långsiktigt. Blir det för långt mellan livsmiljöer för en art kan de lätt slås ut. Detta är en av mekanismerna bakom utdöende av biologisk mångfald idag på både lokal och global skala.

Genom olika analystjänster kan vi kartlägga enkla habitatnätverk, och även i analysen få med oss hur svår mellanliggande mark kan vara att ta sig över för utvalda organismer. Denna modellering kan användas för att se om det finns speciellt viktiga områden där livsmiljöer är känsliga för ytterligare utglesning, eller om ett område är intakt och därför extra viktigt ur bevarandesynpunkt. Vi kan också hitta områden där man potentiellt kan restaurera upp delar av habitatnätverket, så det blir mer naturligt igen och därigenom säkra upp arter.

Det här uppdraget syftar till att göra en kartläggning av habitatnätverket våtmarker inom och mellan de tre gröna kilarna. Kartläggningen ska utgöra ett viktigt kunskapsunderlag för kommunerna där vi ges tillfälle att titta på habitatnätverk utifrån ett större, regionalt, perspektiv. Under 2024 tog projektet fram en kostnadsuppskattning för att genomföra kartläggning av våtmarker, vartefter bidrag (LONA och våtmarksfonden) har sökts för att genomföra projektet under 2025. Bidrag för projektet beviljades dock ej. Hela kostnaden för projektets genomförande behöver därför täckas av samverkans budgeten.

Åtgärd	Samordningsansvar	Budget
Projektet går ut på att kartlägga habitatnätverk av våtmarker inom de gröna kilarna.	Vaxholm, Upplands Väsby och Vallentuna	150 000 kr <i>Uppskattad total-kostnad för projektet är 200 000 - 250 000 kr, projektkostnaden delas upp på två år: - 2025 (150 000 kr) - 2026 (resterande summa).</i>

Huvudmål

Mål 1. Kilarna bidrar till en god livsmiljö för alla invånare och har en hög biologisk mångfald.

Delmål

- 1.1. Kilarnas värden och funktioner är bevarade, utvecklade och väl tillgängliga.
- 1.2. Kilarna är väl sammanhållna områden och större barriärer ska överbryggas.
- 1.6. I kilarna finns väl fungerande ekosystem som genererar ekosystemtjänster och som har en hög biologisk mångfald.

2. Kunskapsutbyte biologisk mångfald – informationsskyltar och informationsmaterial

Kilsamverkan vill stärka biologisk mångfald inom kilarna. I detta projekt så vill vi ta fram gemensamt informationsmaterial, i form av skyltar, med olika teman om biologisk mångfald. Teman kan exempelvis vara om sandmiljöer, död ved, ängar, våtmarker, med mera. Skyltarna kommer att innehålla illustrationer och informationstext som respektive kommun kan använda sig av och sätta upp i naturområden, både inom och utanför kilarna, för att sprida information om biologisk mångfald. Varje kommun ska även ha möjlighet att anpassa skyltarna efter sin egen kommunprofil.

Kilsamverkan utgör en bra plattform för kunskapsutbyte och att gemensamt ta fram informationsmaterial som alla kan använda i sin kommunikation är en viktig insats för att belysa de gröna kilarnas värden, både stort som smått.

Åtgärd	Samordningsansvar	Budget
Framtagande av skyltar med olika teman om biologisk mångfald.	Upplands Väsby, Vaxholm	80 000 kr

Huvudmål

Mål 1. Kilarna bidrar till en god livsmiljö för alla invånare och har en hög biologisk mångfald.

Mål 3. En permanent samverkan har etablerats mellan kommuner och andra aktörer där erfarenhets- och kunskapsutbyte är centralt.

Delmål

1.6 I kilarna finns väl fungerande ekosystem som genererar ekosystemtjänster och som har en hög biologisk mångfald.

3.1 Det finns en gemensam målbild över hur kilarna som mellankommunala områden bör bevaras, förvaltas och utvecklas. Samverkan är gränsöverskridande, både geografiskt och tematiskt.

3.3 Kilarnas funktioner och värden har preciserats ur både ett regionalt, lokalt och mellankommunalt perspektiv (t ex samband och värden över gränser).

3. Rofyllda områden i kilarna – mörkerkartläggning

En grundpelare för kilsamverkans arbete är att locka fler människor ut i naturen, samtidigt som vi värnar om naturen. Ljusföroreningar har blivit ett allt mer större och utbrett problem när vi människor utvecklar och bygger ut våra samhällen. Detta är ett problem för många mörkerlevande arter av insekter, fladdermöss och fåglar som på ett eller annat sätt är beroende av mörker för sin överlevnad. Det blir även allt svårare för oss människor att hitta områden i Stockholmsområdet som upplevs mörka, opåverkade av ljusföroreningar, och där man har möjlighet att uppleva stjärnhimmeln, norrsken och andra himlafenomen.

Det här projektet syftar till att kartlägga mörka områden i kilarna. Underlaget ska läggas upp på hemsidan, som inspiration för besökare som vill uppleva mörker, och kan även användas som planeringsunderlag för kommunerna. Mörkerkartläggningen kommer sedan att kombineras med den redan framtagna ljudkartläggningen (slutfördes 2024) till ett gemensamt dokument för att visa på kilarnas verkliga rofyllda områden.

Åtgärd	Samordningsansvar	Budget
Projektet går ut på att kartlägga mörka områden i kilarna. Därefter kommer mörkerkartläggningen att kombineras med ljudkartläggningen till ett gemensamt underlag.	Danderyd och Österåker	0 kr <i>Förutsättningarna för projektet undersöks under 2025-2026 inför genomförande under 2027.</i>

Huvudmål

- Mål 1. Kilarna bidrar till en god livsmiljö för alla invånare och en hög biologisk mångfald.***
- Mål 2. Kilarna är välkända och välbesökta av boende, besökare och verksamma i kommunerna.***
- Mål 3. En permanent samverkan är etablerad mellan kommuner och andra aktörer där erfarenhets- och kunskapsutbyte är centralt.***

Delmål

- 1.2 Kilarna är väl sammanhållna områden och större barriärer ska överbryggas.*
- 1.3 Kilarna stärker kommunernas och regionens identitet och bidrar till en attraktiv stadsmiljö.*
- 1.4 Boende har god tillgång till tätortsnära natur av hög kvalitet.*
- 1.5 Kilarna ger förutsättningar för fysisk aktivitet och förbättrad folkhälsa.*
- 2.2 Tillgängligheten till och informationen om kilarna är god för alla invånare och kilarna är välbesökta.*
- 3.3 Kilarnas funktioner och värden har preciserats ur både ett regionalt, lokalt och mellankommunalt perspektiv (t ex samband och värden över gränser).*

Övriga kostnader

Åtgärd	Samordningsansvar	Budget
Kostnader för fika till mötestillfällen och andra småkostnader.	Vallentuna	5 000kr